

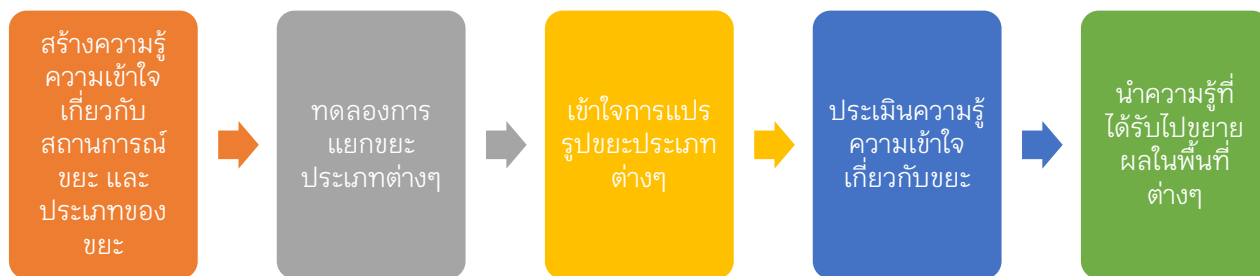
กระบวนการเรียนรู้เรื่องขยะ

เกริ่นนำ

สถานการณ์ด้านขยะเป็นปัญหาสำคัญระดับโลกซึ่งขยะเกิดจากการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันของเราโดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้กล่องโฟม การใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ย่อยสลายได้ยาก ในปัจจุบันประเทศไทยนั้น ติดอันดับ 6 ของโลกในการสร้างปริมาณขยะทางทะเล และสร้างปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพฯ มีปริมาณขยะคิดเป็น 1 ใน 5 ของปริมาณขยะทั้งหมดในประเทศ หรือคิดเป็น 1 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน โดยรวมแล้วคนไทย 65 ล้านคนสร้างขยะได้มากถึง 19 ล้านตันต่อปี ซึ่งถือว่ามียปริมาณที่สูงมาก และเป็นเหตุให้เกิดปัญหาขยะล้นเมือง อีกทั้งขยะมูลฝอยที่กำจัดได้อย่างถูกวิธีมีปริมาณน้อยกว่า 40% ของขยะทั้งหมดและอีก 60% ที่เหลือนั้นจะตกค้างและสร้างปัญหามลพิษให้ทั้งกับสภาพแวดล้อม และสุขภาวะของมนุษย์

แม้ว่าสถานการณ์การแก้ไขปัญหาด้านขยะจะมีการตื่นตัวจากภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ แต่การจัดการปัญหาขยะเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ด้วยตัวเอง เริ่มจากลดจำนวนขยะ การคัดแยกขยะในครัวเรือน นำขยะไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนหลีกเลี่ยงขยะในการกำจัดให้น้อยที่สุด ซึ่งถ้าทุกคนเริ่มตระหนัก และมีความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวก็จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับสังคมได้ไม่ยาก

กระบวนการเรียนรู้เรื่องการจัดการขยะ

กิจกรรมที่ 1 ตระหนักรู้เรื่องขยะ

กิจกรรมแรกเป็นการนำเสนอสถานการณ์ขยะในปัจจุบันผ่านคลิปวิดีโอ (จากนิทรรศการการหมุนเวียน GO Zero Waste ชีวิตใหม่ไร้ขยะ) เพื่อให้เกิดความตระหนัก ตลอดจนเกิดความรู้ความเข้าใจด้วยการคัดแยกขยะที่สามารถทำได้ด้วยตัวเอง

เหมาะสำหรับ

- ทุกช่วงวัย

สื่อ/อุปกรณ์

- คลิปวิดีโอ “มหานครขยะ”
- บอร์ดความรู้ “เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับขยะ”

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

- 40 นาที

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. นำสู่กระบวนการเรียนรู้จากการสอบถามว่าตั้งแต่ตื่นเข้ามา เราได้สร้างขยะอะไรไปบ้าง และถ้านำคำตอบของแต่ละคนมารวมกันคิดว่าจะเป็นขยะจำนวนมากแค่ไหน
2. เปิดสื่อ “มหานครขยะ” เพื่อสรุปสถานการณ์ขยะในปัจจุบัน และเข้าสู่บอร์ดความรู้ “เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับขยะ”

“ขยะอันตราย คิดเป็น 3% ของปริมาณขยะทั้งหมด เช่น กระจองยาฆ่าแมลง หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย ขยะติดเชื้อ ฯลฯ ต้องเก็บรวบรวมและนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี

ขยะทั่วไป คิดเป็น 9% ของปริมาณขยะทั้งหมด เช่น โฟม ขอบะหมี่สำเร็จรูป เศษหิน เศษปูน ฯลฯ ย่อยสลายไม่ได้และไม่สามารถรีไซเคิลได้

ขยะรีไซเคิล คิดเป็น 42% ของปริมาณขยะทั้งหมด เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/อโลหะ ฯลฯ สามารถนำไปขายและแปรรูปใหม่ได้

ขยะย่อยสลายได้ เป็นขยะที่มีปริมาณมากที่สุด คิดเป็น 46% เช่น เศษวัชพืช เศษอาหาร เปลือกผลไม้ ฯลฯ สามารถนำไปหมักทำปุ๋ยได้และกำจัดได้จนหมด”

3. สรุปความรู้หลักโดยให้ผู้ทำกิจกรรมช่วยกันตอบ เช่น ขยะมีกี่ประเภท ขยะประเภทใดมีจำนวนมากที่สุด ขยะประเภทใดที่ไม่สามารถจัดการได้เอง เป็นต้น

กิจกรรมที่ 2 มาแยกขยะกันเถอะ

จากสถานการณ์ขยะในปัจจุบัน ที่ก่อให้เกิดปัญหาใหญ่ระดับโลก ที่เกิดจากปริมาณขยะที่มากเกินไป และไม่มีการจัดการที่ถูกต้องเหมาะสม กิจกรรมนี้จะให้ทดลองแยกขยะที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน

เหมาะสำหรับ

- ทุกช่วงวัย

สื่อ/อุปกรณ์

- ภาพถังขยะ 4 ประเภท
- ภาพขยะต่างๆ ที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน
- กรรไกร
- กาว
- กระดาษฟิวเจอร์บอร์ด หรือกระดาษลังที่ผ่านการใช้งานแล้ว

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

- 60 นาที

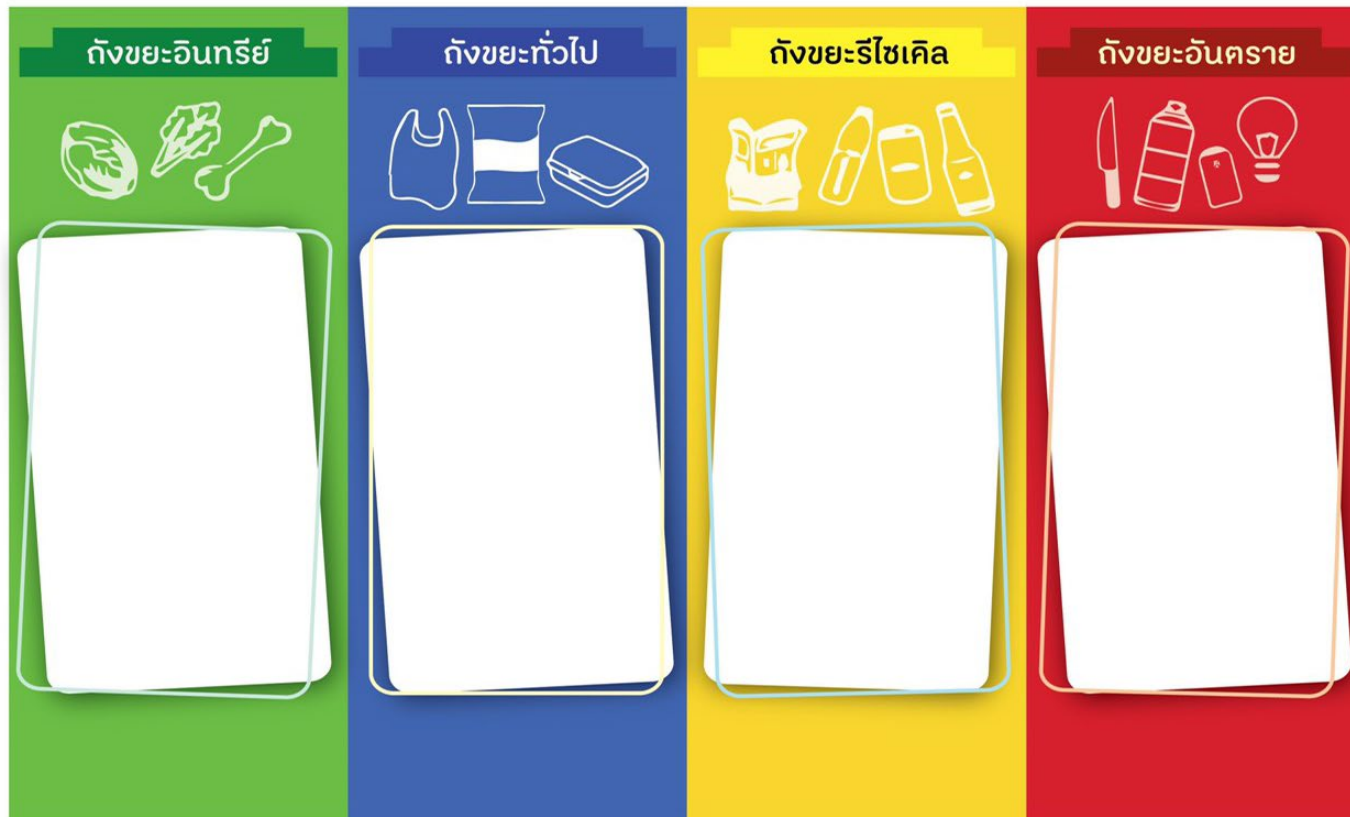
การเตรียมอุปกรณ์ก่อนเริ่มกิจกรรม

1. เตรียมภาพถังขยะลงบนกระดาษโดยสามารถพิมพ์ลงบนกระดาษขนาด A4 เป็นอย่างน้อย 1 แผ่นต่อถังขยะ 1 ประเภท (สามารถพิมพ์ลงบนวัสดุขนาดใหญ่ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะกิจกรรม)
2. ตัดภาพขยะตามขั้นรูปภาพ โดยสามารถใช้พิมพ์ลงบนกระดาษ A4 แล้วเสริมความแข็งแรงด้วยกระดาษฟิวเจอร์บอร์ด หรือกระดาษลังที่ผ่านการใช้งานแล้ว

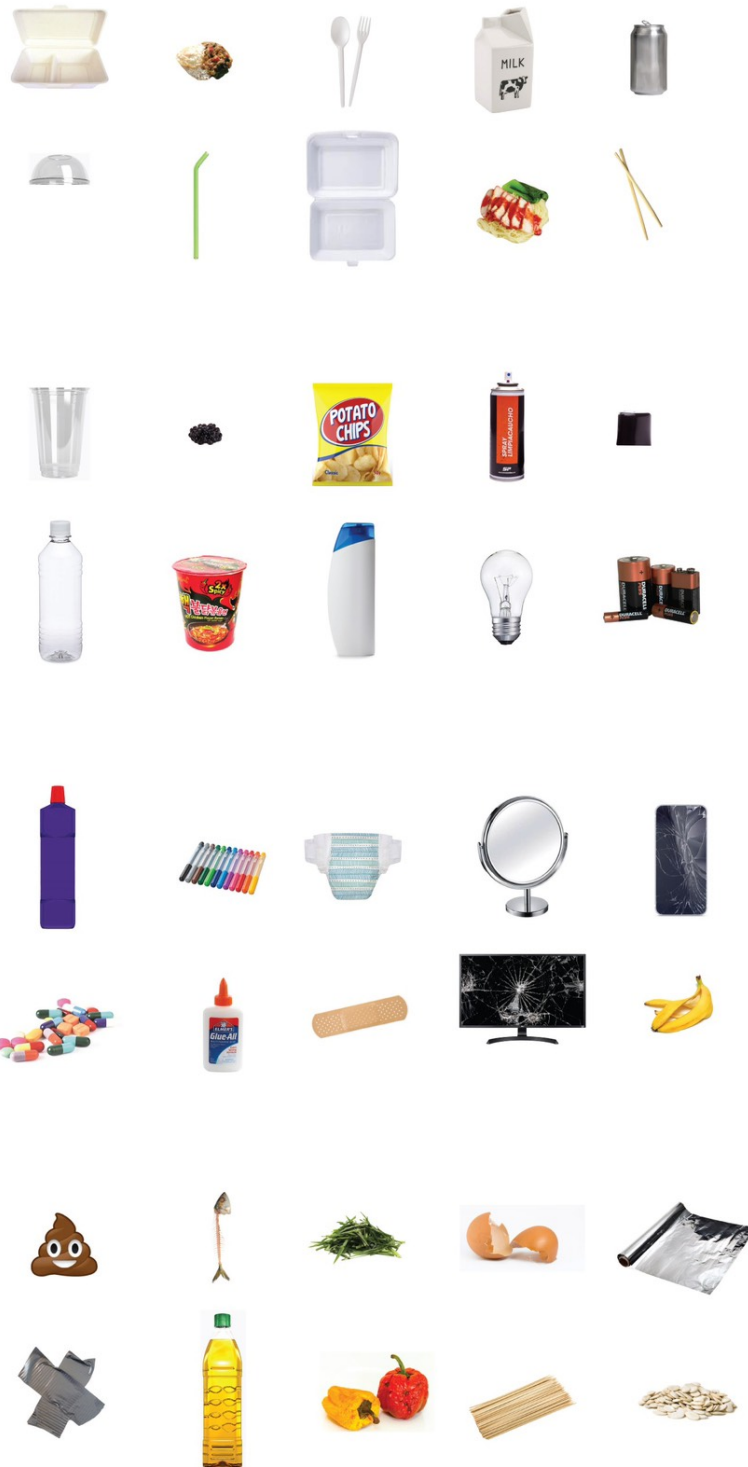
วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้นำกิจกรรมทบทวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของขยะ จากกิจกรรมที่ 1
2. นำเข้าสู่กิจกรรมโดยเตรียมภาพถังขยะทั้ง 4 ประเภท และภาพขยะที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
3. แบ่งกลุ่มๆละ 4-5 คน เพื่อช่วยแยกขยะลงในถังขยะให้ถูกประเภท
4. ตรวจสอบความถูกต้องในการแยกขยะ โดยเสริมความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะแต่ละประเภท

ภาพถังขยะแต่ละประเภท

ภาพขยะที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน แบบที่ 1

ภาพขยะที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน แบบที่ 2

กิจกรรมที่ 3 เส้นทางของขยะ

จากกิจกรรมการแยกขยะที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขยะประเภทต่างๆ กิจกรรมนี้จะทำให้เห็นเส้นทางของขยะแต่ละประเภท ได้แก่ ขยะย่อยสลายได้ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ว่าจะมีวิธีในการจัดการที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้อย่างไร

เหมาะสำหรับ

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายเป็นต้นไป

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

- 40 นาที

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้นำกิจกรรมทบทวนความรู้เกี่ยวกับขยะทั้ง 4 ประเภท และตั้งคำถามว่าขยะประเภทไหนบ้างที่เราสามารถจัดการได้เอง
2. **ขยะที่ย่อยสลายได้** เช่น เศษอาหาร เศษใบไม้แห้ง วัชพืชสามารถนำไปทำปุ๋ยหมักได้เพื่อช่วยทั้งบำรุงพืชผัก และช่วยทำให้ดินร่วนซุย ไม่แข็งจนเกินไป โดยมีวิธีแนะนำ 2 สูตรดังนี้

สูตรที่ 1

เตรียมส่วนผสม ดังนี้

- เศษผลไม้หรือเศษผัก 2 ส่วน
- แกลบดิบ 2 ส่วน
- รำละเอียด 1 ส่วน
- มูลสัตว์ 1 ส่วน
- มูลค้างคาว เปลือกไข่ กากที่เหลือจากการหมักน้ำหมักชีวภาพ (ถ้ามี)
- หัวเชื้อจุลินทรีย์ และกากน้ำตาล

วิธีทำ

1. นำส่วนผสมต่างๆ มาคลุกเค้าให้เข้ากัน
2. ผสมกากน้ำตาล 2 ช้อนแกง และหัวเชื้อจุลินทรีย์ 2 ช้อนแกง ลงในน้ำ 10 ลิตร คนให้เข้ากัน
3. นำน้ำที่ผสมเข้ากันแล้วในข้อ 2 มารดในกองปุ๋ยให้ทั่ว คลุกเค้าให้เข้ากัน โดยกะให้มีความชื้นประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์ วิธีทดสอบง่าย ๆ คือถ้ากำปุ๋ยไว้ในมือแล้วไม่มีน้ำไหลออกมาตามง่ามนิ้ว และเมื่อแบมือออก ปุ๋ยก็ยังจับกันเป็นก้อน อย่างนี้ถือว่าใช้ได้
4. หากมีที่กักให้กองปุ๋ยทิ้งไว้โดยให้ความสูงประมาณ 10 เซนติเมตร หรือหากไม่มีที่กักให้ตักปุ๋ยที่ผสมแล้วลงในกระสอบ ทิ้งไว้ 15 วัน ก็สามารถนำมาใช้ได้

สูตรที่ 2

วิธีทำ

1. สร้างคอกเล็กๆ ขึ้น แล้วใส่เศษใบไม้ เศษอาหาร กากน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยคอก ลงไปเป็นชั้นๆ หากมีรำละเอียดก็สามารถใส่ลงไปด้วยได้ จากนั้นรดน้ำให้ชุ่ม เหยียบให้แน่น ทิ้งไว้อย่างน้อย 1 เดือน หรืออาจต้องทิ้งไว้นานประมาณ 3-4 เดือน
2. วัสดุต่างๆ ก็จะค่อยย่อยสลายจากด้านล่าง ให้โยยใต้กองออกมาใช้เป็นปุ๋ยหมักได้
3. สิ่งสำคัญคือการทำปุ๋ยหมักเหล่านี้ คือควรเก็บกองปุ๋ยไว้ในที่ร่ม ไม้โดนฝน ไม้โดนแดด และปุ๋ยหมักที่จะนำมาใช้ก็ควรจะมีการย่อยสลายอย่างสมบูรณ์ และไม่เหลือความร้อนอยู่ เพราะหากปุ๋ยยังย่อยไม่สมบูรณ์ จุลินทรีย์ก็อาจต้องเอาอาหารในดินมาใช้ ซึ่งจะเป็นการแย่งอาหารจากพืชไปได้ เรียกว่าแทนที่จะช่วยให้พืชเติบโต ก็อาจทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโตไปได้
4. ส่วนวิธีนำไปใช้นอกจากจะสามารถนำไปผสมดินก่อนปลูกแล้ว ก็ควรใส่ปุ๋ยหมักแห่งควบคู่กับน้ำหมักชีวภาพเพื่อบำรุงพืชผักด้วย เรียกว่าแห่งขาม น้ำขาม เวลาใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพแบบแห้งก็จะใช้วิธีโรยไปที่หน้าดิน แล้วก็รดน้ำตาม แนะนำว่าให้ใส่ทุก 15 วัน

3. **ขยะรีไซเคิล** สามารถจัดการได้ผ่านแนวคิด 3R ได้แก่

3.1 Reduce: ลดการใช้

เป็นการป้องกันให้มีขยะเกิดขึ้นน้อยที่สุด เช่น ใช้ภาชนะ เช่น ตะกร้า ปิ่นโต ฯลฯ ใส่อาหารหรือของ แทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟมซึ่งกำจัดยาก การเลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพ มีหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์น้อย และอายุการใช้งานยาวนาน หรือการใช้สินค้าชนิดเติม เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาด ถ่านไฟฉายชนิดชาร์ตได้ เป็นต้น

3.2 Reuse: การใช้ซ้ำ

เป็นการใช้วัสดุให้คุ้มค่าที่สุดก่อนจะทิ้งไป เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้า การนำบรรจุภัณฑ์มาใช้ซ้ำ เช่น การนำกล่อง และถุงมาใช้ซ้ำอีกหลายๆ ครั้งหรือการนำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้ใหม่ เช่น นำถังหรือกะละมังที่รั่วแล้วมาเป็นกระถางต้นไม้ ขวดแก้วหรือโหลแก้ว สามารถรีไซเคิลได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่สูญเสียความบริสุทธิ์หรือคุณภาพของแก้ว ไม่ว่าจะนำไปรีไซเคิลกี่ครั้งก็ตาม อีกทั้งยังสามารถดัดแปลง reuse เป็นของใช้ต่างๆ ได้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นกระถางต้นไม้ แจกัน ดอกไม้ ทำสวนจิ๋วในขวด ที่เก็บอุปกรณ์ต่างๆ กระปุกออมสิน ที่ใส่เมล็ดธัญพืช เป็นต้น

ตัวอย่างกิจกรรม REUSE ที่น่าสนใจ

กิจกรรม 'หมอนหลอดลดขยะ' เป็นการนำวัสดุเหลือใช้อย่างหลอดพลาสติกที่ได้รับจากร้านค้าเป็นจำนวนมากมาทำเป็นไส้หมอน เพื่อลดการกีดทับได้ดีในผู้ป่วยติดเตียง ในพื้นที่ที่ต้องการ เช่น โรงพยาบาลอุ้มผาง จังหวัดตาก

สื่อ/อุปกรณ์

1. หลอดเหลือใช้/หลอดสะอาดที่ผ่านการใช้งาน
2. ผ้าเพื่อทำปลอกหมอนขนาดที่แนะนำ คือ 25x50 เซนติเมตร
3. กรรไกร
4. เข็มเย็บผ้า/ด้าย
5. ชิป

วิธีทำ

1. สำหรับหลอดเหลือใช้ นำหลอดมาตัดให้สั้นขนาด 1 เซนติเมตร
สำหรับหลอดที่ผ่านการใช้งานแล้ว นำหลอดไปล้างให้สะอาดทั้งภายนอก และภายใน แล้วนำไปตากแดดให้แห้ง จากนั้นนำหลอดมาตัดให้สั้นขนาด 1 เซนติเมตร
2. นำผ้าขนาด 25x50 เซนติเมตร จำนวน 2 ผืนมาเย็บประกบกัน กรณีใช้ผ้าที่มีลวดลายให้นำผ้าด้านที่มีลวดลายเข้มไว้ด้านใน จากนั้นเย็บประกบกัน 3 ด้าน
3. สำหรับอีกด้านที่เหลือนำชิปมาเย็บติดกับปลอกหมอนด้านในให้เรียบร้อยพอเย็บเสร็จแล้วกลับตะเข็บเข้าข้างใน
4. นำไส้หลอดที่ตัดแล้วบรรจุในปลอกหมอน โดยใส่ในปริมาณที่เหมาะสม ไม่แน่นเกินไป หรือน้อยเกินไป

3.3 Recycle : การรีไซเคิล

เป็นการนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้นำมาแปรรูปใช้ใหม่โดยกรรมวิธีต่างๆ เช่น นำเศษแก้วไปหลอมเป็นขวดแก้ว วิธีนี้จะช่วยประหยัดทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานในการผลิต และยังช่วยลดปริมาณขยะอีกด้วย หรือ ขวดพลาสติก คนส่วนใหญ่มักจะนำไปทิ้งหลังจากใช้งานเสร็จทั้งที่จริง ๆ แล้วขวดพลาสติกสามารถนำกลับมาทำเป็นอะไรได้มากมาย และดัดแปลงเพื่อใช้

ประโยชน์ต่างๆ ได้อีกมากมาย เช่น ทำเป็นกระถางสำหรับปลูกต้นไม้ ไม้กวาดพลาสติก กระบอกใส่ปากกาดินสอ แจกันใส่ดอกไม้ กระปุกออมสิน หรือม่านโปร่งใส เป็นต้น

ตัวอย่างกิจกรรมรีไซเคิลที่น่าสนใจ

กล่องนม UHT กระดาษเครื่องดื่มผลิตมาจากเยื่อกระดาษที่มีเยื่อใยยาวและเยื่อกึ่งเคมีที่ไม่เคยใช้งานมาก่อน เยื่อกระดาษจึงมีความแข็งแรงกว่าเยื่อกระดาษจากกล่องกระดาษเก่า (old corrugated carton boxes) ที่ผ่านการรีไซเคิลมาหลายครั้ง ดังนั้น เยื่อกระดาษที่ได้มาจากกล่องเครื่องดื่ม จึงเหมาะสำหรับการนำไปรีไซเคิลเพื่อทำเป็นกระดาษกล่องที่ต้องการความแข็งแรงสูง ส่วนพลาสติกและฟอยล์ในกล่องสามารถนำไปรีไซเคิลเป็นพลาสติกทำอุปกรณ์ที่ต้องการความแข็งแรง เช่น ด้ามจับกระทะ หรือผลิตเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกกรีไซเคิลทั่วไป โต๊ะเก้าอี้นักเรียน หลังคาเขียว เป็นต้น

สื่อ/อุปกรณ์

1. กล่องนม
2. กรรไกร
3. ถังน้ำ

วิธีทำ

1. นำกล่องนมที่ทานจนหมดแล้ว ฉีกมุมกล่องด้านล่างออก
2. นำกรรไกรมาตัดบริเวณขอบกล่องนม สำหรับส่วนหัวของกล่องให้ฉีก จากนั้นนำกล่องมาคลี่เป็นแผ่น
3. ทำความสะอาดด้วยการล้างน้ำ ตากให้แห้ง

4. **ขยะอันตราย** หรือขยะที่มีสารพิษปนเปื้อนจึงควรให้ความรู้เกี่ยวกับสารพิษที่อยู่ในขยะเหล่านี้ เช่น ถ่านไฟฉาย ที่ประกอบด้วยแท่งแกรไฟต์อยู่ตรงกลาง เป็นขั้วแคโทดมีอิเล็กโทรไลต์เป็นส่วนผสมของแมงกานีส (IV) ออกไซด์ (MnO₂) แอมโมเนียมคลอไรด์ (NH₄Cl) ซิงค์คลอไรด์ (ZnCl₂) แบ็งเปียก ผงคาร์บอน และน้ำคลุกเคล้าอยู่ด้วยกันในลักษณะเป็นอิเล็กโทรไลต์ขึ้น สารทั้งหมดบรรจุอยู่ในกล่องสังกะสีอาจหุ้มด้วยกระดาษ แผ่นพลาสติกหรือโลหะสแตนเลส เพื่อป้องกันไม่ให้อายุภายในรั่วออกมา ด้านบนของแท่งแกรไฟต์ครอบด้วยโลหะสังกะสีอีกชั้นหนึ่ง ส่วนด้านล่างมีแผ่นสังกะสีทำหน้าที่เป็นขั้วแอโนด

ตัวอย่างกิจกรรมการแยกขยะอันตรายที่น่าสนใจ

ปากกาลูกลิ้น ส่วนปลายคือลูกลิ้น ทำจากโลหะเล็ก ๆ มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 มม. ลูกลิ้นหมุนได้รอบทิศ และมีขอบเขี้ยวที่กันไม่ให้ลูกลิ้นหลุดออกมา น้ำหมึกจะไหลผ่านท่อแคบๆ นี้ ส่วนลูกลิ้นที่หมุนไปบนผิวกระดาษ สันที่อยู่ในเขี้ยวโลหะจะจ่ายน้ำหมึกไปหล่อเลี้ยงลูกลิ้น จนเป็นเส้นหมึก ส่วนใหญ่ปากกาลูกลิ้นจะเขียนได้ราว 2.5-3.5 กิโลเมตร

อุปกรณ์

1. ปากกาลูกลิ้นที่ไม่สามารถใช้งานต่อได้
2. กรรไกร

วิธีทำ

1. แยกปากกาลูกลิ้น ซึ่งประกอบด้วยส่วนประกอบต่างๆ เช่น ตัวด้ามปากกา สปริง และ หลอดหมึก (ตัดเฉพาะส่วนที่ไม่เลอะหมึก) จะสามารถใส่ลงในถังขยะรีไซเคิล
2. ส่วนหลอดที่เลอะหมึกจะถูกแยกในถังขยะอันตราย โดยตัดส่วนที่ปนเปื้อนออกและทิ้งลงถังขยะอันตราย

นอกจากนี้ ยังมีขยะอันตรายที่จัดการยากอีกหลายประเภท ที่สามารถทำเป็นสาธารณประโยชน์ได้แก่

1. อุปกรณ์ IT คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สำนักงาน

บริจาคได้ที่ สมาคมคนพิการทางการเคลื่อนไหวสากล สามารถนำไปรีไซเคิลและจำหน่ายเพื่อนำเงินไปช่วยเหลือผู้พิการรวมทั้งจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องช่วยอำนวยความสะดวกเช่น รถวีลแชร์ รถสามล้อโยก

2. ฝาอะลูมิเนียมทุกชนิด

บริจาคได้ที่ บริษัทบางกอกแคน แมนูแฟคเจอร์ จำกัด , มูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี, กรมควบคุมมลพิษ สามารถส่งวัสดุอะลูมิเนียมฟรีทางไปรษณีย์ไทยเพื่อนำมาเป็นต้นทุนในการซื้ออะลูมิเนียมอย่างดีในการผลิตขาเทียมพระราชทาน

3. คอมพิวเตอร์ หนังสือ เสื้อผ้า เครื่องใช้ ของใช้ เฟอร์นิเจอร์

บริจาคได้ที่ มูลนิธิกระจกเงา ทางมูลนิธิจะนำไปส่งมอบให้สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง บางส่วนจะนำไประดมทุนที่ ร้านแบ่งปันของมูลนิธิกระจกเงา โดยนำรายได้เข้าสู่กองทุนแบ่งปัน เพื่อใช้ในการสนับสนุนภารกิจการทำงานของมูลนิธิกระจกเงาต่อไป

4. รับของทุกชนิด ทั้งเก่า และเสียแล้ว

บริจาคได้ด้วยตัวเองหรือโทรนัดหมายให้ไปรับบริจาคได้ที่ มูลนิธิวัดสวนแก้ว (แผนกรับบริจาคโทร. 0-2595-1444 ต่อ แผนกรับบริจาค)

5. น้ำมันพืชใช้แล้ว

บริจาคได้ที่ บั้มบางจากโครงการปันน้ำใจ คนไทยรักโลกรับบริจาคและรับซื้อน้ำมันพืชใช้แล้วเพื่อนำไปผลิตไบโอดีเซล

6. ถ่านไฟฉาย

บริจาคได้ที่ ทุกสำนักงานเขต องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลและอบต.) ภาควิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กล่องรับบริจาคถ่านไฟฉายของหน่วยงานสมาชิกของตาวิเศษ อาทิจ กรมอุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ

กิจกรรมที่ 4 โลกสร้างขยะ

กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมฉุกละหุกคิดถึงสถานการณ์ของขยะในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นการทดสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการขยะ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมผ่านการเล่นเกม Jenga ที่มีความสนุกเพลิดเพลิน

เหมาะสำหรับ

- ทุกช่วงวัย

สื่อ/อุปกรณ์

- เกมตึกถล่ม Jenga ที่ติดคำถามเกี่ยวกับขยะจำนวน 20 ข้อ
- ใบคำถาม (คำตอบ) และใบบันทึกคะแนน สำหรับผู้ดำเนินกิจกรรม

เกมตึกถล่ม Jenga

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

- ขึ้นอยู่กับการจบเกมในแต่ละครั้ง และสามารถเริ่มใหม่ได้จนกว่าคำถามวนจนครบ

ขั้นตอนก่อนเริ่มกิจกรรม

- เตรียมแผ่นข้อคำถาม โดยตัดกระดาษตามรอบประเพื่อประกอบลงบนก้อนไม้เกมตึกถล่ม Jenga (1 คำถามต่อก้อนไม้ 1 ชั้น)

*ชุดคำถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด ตามระดับการเรียนรู้ของผู้ร่วมกิจกรรม ได้แก่ ชุดที่ 1 ชุดคำถามสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล- ประถมศึกษาตอนปลาย และชุดที่ 2 ชุดคำถามสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น – อุดมศึกษา และบุคคลทั่วไป

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มจับฉลากเพื่อหาลำดับกลุ่มทำกิจกรรมก่อนหลัง
2. ตัวแทนกลุ่มออกมาดึงไม้ Jenga โดยในไม้แต่ละท่อนมีข้อความเกี่ยวกับเรื่องขยะ (เนื้อหาแบ่งตามช่วงวัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม)
3. แต่ละทีมช่วยกันตอบคำถามที่ได้รับ ถ้าตอบถูกได้รับ 1 คะแนน
4. ผู้ดำเนินกิจกรรมเฉลยคำตอบ
5. หากกลุ่มใดทำไม้ Jenga ล้ม กลุ่มนั้นต้องยุติการเล่นเกม
6. กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ชนะ

ให้เด็กยกตัวอย่างขยะที่พบเห็นในโรงเรียนมาอย่างน้อย 3 ตัวอย่าง	ให้เด็กยกตัวอย่างขยะที่พบเห็นในบ้านมาอย่างน้อย 3 ตัวอย่าง
ตั้งแต่ตื่นนอนเด็กๆสร้างขยะอะไรไปบ้าง	ถ้าพบเห็นเพื่อนทิ้งขยะไม่ลงถัง เด็กๆจะทำอย่างไร
เด็กๆสามารถช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง	เด็กสามารถลดการใช้ขยะได้อย่างไรบ้าง
การนำกระดิกน้ำไปโรงเรียนถือว่าเป็นการลดขยะใช่หรือไม่	ชุดนักเรียนที่เด็กๆไม่ได้ใช้แล้ว จะนำไปทำอย่างไรต่อ
หนังสือเรียนที่เด็กๆไม่ได้ใช้แล้ว จะนำไปทำอย่างไรดี	สิ่งของชนิดใดสามารถนำมาใช้ซ้ำได้มากกว่า 1 ครั้ง
กระดาษทิชชูที่ใช้แล้วสามารถนำมาใช้ใหม่ได้หรือไม่	เสื้อผ้าที่ขาดหรือเก่าแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง
เด็กๆควรพกสิ่งใดเวลาไปซื้อของที่ร้านค้า/ร้านอาหาร	กล่องนมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้หรือไม่ อย่างไร
จะเกิดอะไรขึ้นถ้าเราไม่ทิ้งขยะลงถัง	เด็กๆคิดว่าเราสามารถพบขยะได้ที่ทะเลหรือไม่ อย่างไร
อาหารที่เหลือทิ้งสามารถนำไปทำปุ๋ยได้จริงหรือไม่	เด็กๆสามารถประดิษฐ์ของเล่นอย่างง่ายด้วยวิธีใดบ้าง
ถ่านไฟฉายที่ใส่ในของเล่นเด็กๆ มีสารอันตรายอยู่ในนั้นหรือไม่	เด็กๆคิดว่าปฏิทินเก่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้อย่างไรบ้าง

แนวคำตอบชุดที่ 1

1. ให้เด็กยกตัวอย่างขยะที่พบเห็นในโรงเรียนอย่างน้อย 3 ตัวอย่าง
 - กระดาษสมุด ถุงขนม กล่องนม
2. ให้เด็กยกตัวอย่างขยะที่พบเห็นในบ้านอย่างน้อย 3 ตัวอย่าง
 - เศษอาหาร ถุงพลาสติก กระดาษทิชชู
3. ตั้งแต่ตื่นนอนเด็กๆสร้างขยะอะไรไปบ้าง
 - กล่องนม ห่อบรรจุอาหาร
4. ถ้าพบเห็นเพื่อนทิ้งขยะไม่ลงถัง เด็กๆจะทำอย่างไร
 - ลองตักเตือนเพื่อนๆว่าช่วยกันรักษาความสะอาด
5. เด็กๆสามารถช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง
 - พกถุงผ้า ประหยัดน้ำ ทิ้งขยะให้ลงถัง
6. เด็กสามารถลดการใช้ขยะได้อย่างไรบ้าง
 - พกกล่องอาหาร และกระติกน้ำ
7. การนำกระติกน้ำไปโรงเรียนถือว่าการลดขยะใช่หรือไม่
 - ใช่ เพราะเป็นการใช้ภาชนะซ้ำ และลดการใช้ขวดพลาสติก
8. ชุดนักเรียนที่เด็กๆไม่ได้ใช้แล้วจะนำไปทำอะไรต่อ
 - เด็กๆสามารถนำไปบริจาคหรือส่งต่อแก่ผู้ที่ยากจนได้
9. หนังสือเรียนที่เด็กๆไม่ได้ใช้แล้วจะนำไปทำอะไรดี
 - หนังสือเรียนที่ไม่ใช้แล้วถ้ายังอยู่ในสภาพดีสำหรับนำไปบริจาคได้ หรือสามารถแยกประเภทออกมาเพื่อส่งต่อไปยังกระบวนการรีไซเคิล
10. สิ่งของชนิดใดสามารถนำมาใช้ซ้ำได้มากกว่า 1 ครั้ง
 - ขวดแก้ว กล่องพลาสติก ช้อนส้อม เสื้อผ้า
11. กระดาษทิชชูที่ใช้จัดว่าเป็นขยะประเภทใด
 - กระดาษทิชชูจัดอยู่ในขยะทั่วไป เนื่องจากกระดาษทิชชูไม่มีความคุ้มค่าในการนำกลับมาใช้ใหม่
12. เสื้อยืดที่ขาดหรือเก่าแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง

- เสื้อยืดที่ขาดหรือเก่าแล้วสามารถนำไปใช้เป็นผ้าเช็ดตัวได้

13. เด็กๆควรพกสิ่งใดเวลาไปซื้อของที่ร้านค้า/ร้านอาหาร

- เด็กๆควรพกกล่องข้าว ปิ่นโต และถุงผ้าเวลาไปซื้อของที่ร้านค้า/ร้านอาหาร

14. กล่องนมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้หรือไม่ อย่างไร

- กล่องนมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ เช่น นำไปล้างทำความสะอาด ตากให้แห้งเพื่อส่งต่อไปเข้ากระบวนการรีไซเคิล ในจุดที่รับบริจาค นอกจากนี้ เด็กๆสามารถนำไปประดิษฐ์ของเล่น หรือของใช้อื่นๆต่อได้ตามจินตนาการ

15. จะเกิดอะไรขึ้นถ้าเราไม่ทิ้งขยะลงถัง

- ถ้าเราไม่ทิ้งขยะลงถัง จะทำให้เกิดความสกปรกเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคต่างๆ ที่เป็นที่อยู่ของสัตว์ที่เป็นพาหะของโรค เช่น หนู แมลงสาบ แมลงวัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังส่งกลิ่นไม่พึงประสงค์ในบริเวณโดยรอบ

16. เด็กๆคิดว่าเราสามารถพบขยะได้ที่ทะเลหรือไม่ อย่างไร

- เราสามารถพบขยะที่ทะเลได้ ถ้าคนเราไม่ทิ้งขยะลงถัง หรือทิ้งขยะลงทะเล ซึ่งส่งผลกระทบต่อสัตว์ที่อยู่ในทะเล

17. อาหารที่เหลือทิ้งสามารถนำไปทำปุ๋ยได้จริงหรือไม่

- จริง อาหารที่เหลือทิ้งสามารถนำไปย่อยสลายเพื่อทำเป็นปุ๋ยมักชีวภาพ หรือน้ำหมักชีวภาพได้ แต่อย่างไรก็ตาม เด็กๆไม่ควรมียาอาหารเหลือทิ้งเป็นจำนวนมากเกินไป

18. เด็กๆสามารถประดิษฐ์ของเล่นอย่างง่ายด้วยวิธีใดบ้าง

- ตัวอย่างเช่น สามารถนำกระดาษลังมาประดิษฐ์เป็นกล่องใส่สมุด เอกสาร หรือนำขวดพลาสติกมาประดิษฐ์เป็นโมบายลูกปัด เป็นต้น

19. ถ่านไฟฉายที่ใส่ในของเล่นเด็กๆมีสารอันตรายอยู่ในนั้นหรือไม่

- ในถ่านไฟฉายมีสารเคมีอันตรายแฝงอยู่ ดังนั้นเมื่อใช้ถ่านไฟฉายจนหมดแล้วควรแยกทิ้งในถังขยะอันตราย

20. เด็กๆคิดว่าปฏิทินเก่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้อย่างไรบ้าง

- ปฏิทินเก่าสามารถนำไปบริจาคเพื่อทำหนังสือสำหรับคนตาบอด หรือสามารถนำไปประดิษฐ์เป็นสิ่งของต่างๆตามจินตนาการได้

คำถามชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น - อุดมศึกษา และบุคคลทั่วไป

ขยะแบ่งออกได้เป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง	ถังขยะสีเขียวเป็นถังสำหรับใส่ขยะ ประเภทใด จงยกตัวอย่าง
ถังขยะสีเหลืองเป็นถังสำหรับใส่ขยะ ประเภทใด จงยกตัวอย่าง	ถังขยะสีน้ำเงินเป็นถังสำหรับใส่ขยะ ประเภทใด จงยกตัวอย่าง
ถังขยะสีแดงเป็นถังสำหรับใส่ขยะ ประเภทใด จงยกตัวอย่าง	ถ้าเราต้องการทิ้งแก้วกาแฟที่ยังมี กาแฟอยู่และต้องการทิ้งเราจะ จัดการอย่างไร
การรีไซเคิล (Recycle) คืออะไร	การใช้ซ้ำ (Reuse) คืออะไร
การลดการใช้ (Reduce) คืออะไร	ขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก เช่น เศษ ผัก ผลไม้สามารถนำไปทำประโยชน์ อะไรได้บ้าง
พลาสติกห่อลูกอมอยู่ในหมวดขยะ ประเภทใด	ขยะอันตรายสามารถนำกลับมาใช้ ใหม่ได้หรือไม่
เหตุใดขยะสามารถทำให้เกิด น้ำท่วมขัง	เข็มจิตยา ถุงน้ำเกลือ จัดเป็นขยะ มูลฝอยชนิดใด
ขวดน้ำสามารถนำมา Recycle ทำ อะไรได้บ้าง	ในประเทศไทยจังหวัดใด ที่สร้างขยะมากที่สุด
เราสามารถลดจำนวนขยะ ได้อย่างไรบ้าง	ขยะประเภทใดมีจำนวนมากที่สุด
ปากกาลูกกลิ้งสามารถแยกชิ้นส่วน หรือกำจัดได้อย่างไรบ้าง	ประโยชน์ของการแยกขยะ ตั้งแต่ต้นทางได้แก่อะไรบ้าง

แนวคำตอบชุดที่ 2

1. ขยะแบ่งออกได้เป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

- ขยะแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ขยะเปียกหรือขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย

2. ถังขยะสีเขียวเป็นถังสำหรับใส่ขยะประเภทใด จงยกตัวอย่าง

- ขยะเปียก หรือขยะที่สามารถย่อยสลายได้ เช่น เศษอาหาร เปลือกผลไม้ ผัก เป็นต้น

3. ถังขยะสีเหลืองเป็นถังสำหรับใส่ขยะประเภทใด จงยกตัวอย่าง

- ขยะรีไซเคิล หรือขยะที่สามารถกลับนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น ขวดน้ำพลาสติก ขวดแก้ว กระดาษ เป็นต้น

4. ถังขยะสีน้ำเงินเป็นถังสำหรับใส่ขยะประเภทใด จงยกตัวอย่าง

- ขยะทั่วไปหรือขยะที่ย่อยสลายยากและไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น เปลือกลูกอม กระดาษชำระที่ใช้แล้ว

5. ถังขยะสีแดงเป็นถังสำหรับใส่ขยะประเภทใด จงยกตัวอย่าง

- ขยะอันตราย หรือขยะที่มีส่วนประกอบอันทำให้เกิดอันตรายหรือเกิดการระเบิดได้ เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ ระเบิด ยาม่าแมลง เป็นต้น

6. ถ้าเราต้องการทิ้งแก้วกาแฟที่ยังมีกาแฟอยู่และต้องการทิ้งเราจะจัดการอย่างไร

- ควรเทน้ำออกจากแก้วในถังขยะเปียกให้หมดก่อน แล้วนำไปทำความสะอาดและแยกส่วนแก้วกาแฟ หลอดพลาสติกลงในถังขยะรีไซเคิล สำหรับการดื่มน้ำที่ห่อแก้วกาแฟนำไปทิ้งในถังขยะทั่วไป

7. การรีไซเคิล (Recycle) คืออะไร

- การนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้นำไปแปรรูปเพื่อใช้ใหม่โดยกรรมวิธีต่างๆ เช่น นำเศษแก้วไปหลอมเป็นขวดแก้ว เป็นต้น

8. การใช้ซ้ำ (Reuse) คืออะไร

- การใช้วัสดุให้คุ้มค่าที่สุดก่อนจะทิ้งไป เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้า เป็นต้น

9. การลดการใช้ (Reduce) คืออะไร

- เป็นวิธีการลดปริมาณขยะที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และประหยัดที่สุด เพราะเป็นการทำให้ขยะเกิดขึ้นน้อยที่สุด เช่น การใช้ภาชนะ เช่น ตะกร้า ปิ่นโต ฯลฯ ใส่อาหารหรือของ แทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟมซึ่งกำจัดยาก

10. ขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก เช่น เศษผัก ผลไม้สามารถนำไปทำประโยชน์อะไรได้บ้าง

- ขยะดังกล่าวสามารถนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยหมักเพื่อเป็นอาหารให้ต้นไม้

11. พลาสติกห่อลูกอมอยู่ในหมวดขยะประเภทใด

- พลาสติกห่อลูกอมจัดอยู่ในขยะทั่วไป เนื่องจากไม่คุ้มค่ากับการนำไปแปรรูป

12. ขยะอันตรายสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้หรือไม่

- ไม่ได้ ขยะอันตรายเป็นขยะที่มีสารพิษปนเปื้อนจึงควรมีวิธีการจัดการโดยเฉพาะ เพื่อไม่ให้สารพิษเหล่านั้นปนเปื้อนส่วนอื่นๆ

13. เหตุใดขยะสามารถทำให้เกิดน้ำท่วมขัง

- ขยะที่ถูกทิ้งเกลื่อนกลาดจะถูกพัดปลิว และเมื่อไปติดที่ระบายน้ำเป็นจำนวนมาก ทำให้น้ำไม่สามารถไหลลงท่อได้ตามปกติ

14. เข็มฉีดยา ถูน้ำเกลือ จัดเป็นขยะมูลฝอยชนิดใด

- ขยะอันตรายและควรมีวิธีกำจัดอย่างถูกต้องเหมาะสม

15. ขวดน้ำสามารถนำมา Recycle ทำอะไรได้บ้าง

- ขวดน้ำพลาสติกสามารถนำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของต่างๆได้ เช่น กระบอกใส่ปากกา หรือใช้เป็นกระถางปลูกต้นไม้ได้

16. จังหวัดใดในประเทศไทยที่สร้างปริมาณขยะมากที่สุด

- จังหวัดกรุงเทพฯสร้างปริมาณขยะต่อวันมากที่สุด

17. เราสามารถลดจำนวนขยะได้อย่างไรบ้าง

- ปฏิเสธถุงพลาสติก พกถุงผ้า ก่อขยะ ปีนโด ตลอดจนใช้สิ่งของต่างๆอย่างคุ้มค่าที่สุด

18. ขยะประเภทใดมีจำนวนมากที่สุด

- ขยะเปียก หรือขยะที่ย่อยสลายได้มีปริมาณมากที่สุดคิดเป็น 46% ของปริมาณขยะทั้งหมด

19. ปากกาลูกกลิ้งสามารถแยกชิ้นส่วนหรือกำจัดได้อย่างไรบ้าง

- แยกชิ้นส่วนต่างๆของปากกาออกมา โดยใส่หลอดสามารถนำมาตัดส่วนที่เลอะหมึกออก และนำไปทิ้งในขยะอันตราย สำหรับส่วนประกอบอื่นๆ สามารถนำไปทิ้งในขยะรีไซเคิลได้

20. ประโยชน์ของการแยกขยะตั้งแต่ต้นทางได้แก่อะไรบ้าง

- การคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางสามารถทำให้การกำจัดขยะประเภทต่างๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และลดภาระในการกำจัดขยะของแต่ละครัวเรือนได้เป็นอย่างมาก ตลอดจนเกิดการใช้ประโยชน์จากขยะได้เป็นจำนวนมาก

กิจกรรมที่ 5 ตัวอย่างกิจกรรมการขยายผลความรู้เรื่องขยะในพื้นที่ต่างๆ

หลังจากผ่านกระบวนการเรียนรู้เรื่องขยะอย่างครบถ้วนแล้ว กิจกรรมนี้จะเป็นการทดลองขยายผลความรู้เพื่อนำไปใช้ในการรณรงค์ให้เกิดการคัดแยกขยะในพื้นที่ต่างๆ

เหมาะสำหรับ

- ทุกช่วงวัย

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

- ป้ายประชาสัมพันธ์
- กล่องใส่ของ

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

- ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้จัดกิจกรรม

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรม โดยคำนึงถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่
2. นำเสนอความรู้ความเข้าใจรวบยอดเกี่ยวกับสถานการณ์ขยะของพื้นที่นั้น และสถานการณ์ภาพรวมของประเทศ
3. ทดลองกิจกรรมเพื่อมุ่งผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ระยะเวลามากกว่า 21 วัน เพื่อให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลง
4. วัดและประเมินผลที่เกิดขึ้น และนำเสนอผลสำเร็จของกิจกรรมสู่สาธารณะ

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการขยายผลองค์ความรู้เรื่องขยะที่น่าสนใจ

พื้นที่สาธารณะ เช่น พื้นที่สาธารณะ เช่น อาคารสำนักงาน โรงพยาบาล ร้านค้า สามารถทำกิจกรรมเกี่ยวกับด้านขยะได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีผู้คนอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งการผลักดันกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้เห็นผลลัพธ์ชัดเจน โดยเน้นการลดจำนวนขยะ จุดจัดการขยะเพื่อการกำจัดที่ง่าย

1. การลดจำนวนขยะที่ย่อยสลายได้ยาก สามารถทำได้โดยการตั้งจุดรับบริจาคถุงผ้าเพื่อใช้หมุนเวียนร่วมกัน กิจกรรมนี้เชิญชวนให้ลดการใช้ถุงพลาสติก และยังเป็นการนำถุงผ้าที่มีอยู่มาใช้ซ้ำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งานสูงสุด
2. จุดคัดแยกขยะเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี สามารถติดป้ายประเภทของขยะแต่ละถังอย่างชัดเจน พร้อมทั้งจดบันทึกปริมาณขยะแต่ละวัน เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ว่ากิจกรรมดังกล่าวสามารถลดขยะไปได้มากเท่าไร
 - ขยะประเภทอาหาร (Food Waste) มีอยู่เป็นจำนวนมาก และยังก่อให้เกิดกลิ่นไม่พึงประสงค์ถ้ามีการจัดการที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นการแยกขยะอินทรีย์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการทำปุ๋ยอินทรีย์ต่อได้ จึงเป็นแนวคิดที่น่าส่งเสริม โดยเฉพาะในพื้นที่ร้านอาหารที่เป็นแหล่งต้นกำเนิดของขยะอาหาร
 - ขยะรีไซเคิล มีวิธีจัดการโดยขายให้กับคนในชุมชนในราคาถูก เพื่อให้ชุมชนนำเงินไปใช้ประโยชน์ต่อไป
 - ขยะทั่วไป จัดการโดยแยกประเภท แล้วมัดปากถุงให้แน่น แล้วรอรถขยะ กทม.มารับ
3. ลดการใช้หลอดพลาสติก และแก้วน้ำพลาสติกในบริเวณจุดจำหน่ายเครื่องดื่ม โดยการตั้งกติกาเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภคลดการสร้างขยะ และมอบส่วนลดค่าเครื่องดื่มในกรณีที่ผู้บริโภคนำแก้วน้ำของตนเองมา เป็นต้น

